

GOED

*TWEEDEVERBLIJVEN:
de nieuwe hotspots*

LEES 64

*DESIGN
op z'n poten*

LEES 63

goedwonen@hln.be

WONEN

Door de bevolkingsexplosie en de opwarming van het klimaat zullen we binnen een paar generaties totaal anders wonen dan vandaag. Samen met enkele visionaire architecten werpen we nu al een blik in de toekomst.

BJÖRN COCQUYT

Zo wonen we in

2060

**Wolkenkrabber
in het groen**
hét huis van
de komende
generaties

Futuristisch maar

VERVOLG **59**

✓ Volgens recente prognoses van het Planbureau zal de bevolking in ons land stijgen van 11,1 miljoen in 2013 tot **11,9 miljoen inwoners in 2030** (+7 %) en **12,5 miljoen in 2060** (+13 %).

✓ Tegen 2030 zijn in België al **300.000** nieuwe woningen nodig.

De grootste woonvraagstukken beantwoord

HET ANTWOORD OP BEPERKTE RUIMTE

Open torens
met parken
op de vijftiende
verdieping

Tegen 2060 telt België 1,4 miljoen mensen méér dan vandaag en die moeten allemaal ergens wonen. Omdat niet alle vrije oppervlakte volgebouwd kan worden, zullen in elke stad gigantische wolkenkrabbers verschijnen. Geen dichtgebetonneerde blokken, maar open torens met zelfs parken op vijftien hoog.

Om de dichtheid van een stad optimaal te leren gebruiken, moeten we in België eerst af van onze provinciale mentaliteit

ARCHITECT

JULIEN DE SMEDT (38)

Hoe meer mensen ons land telt, hoe meer ruimte er nodig is om iedereen een dak boven zijn hoofd te geven. In de hoogte is die in overvloed beschikbaar en het grootste deel van het miljoen gezinnen dat er tegen 2060 bijkomt, zal dan ook in wolkenkrabbers wonen. Die zijn gelukkig niet te vergelijken met de grauwe, eindeloos gekopieerde buildings die in de jaren 60 her en der in de steden werden gebouwd met de bedoeling er zo veel mogelijk mensen in te proppen.

Ze zullen er eerder uitzien zoals de ontwerpen van Julien De Smedt (38). De Brusselaar begint bij ons pas nu erkenning te krijgen, maar heeft met bureaus in Kopenhagen en Shanghai wereldwijd faam verworven. «Het komt erop neer om veel meer uit de beschikbare ruimte te halen dan vandaag het geval is», zegt De Smedt. «In sommige metropolen zoals Hong Kong hebben ze dat al goed begrepen. In België houden we echter vast aan een provinciale mentaliteit waar we dringend van moeten afstappen om eindelijk de dichtheid van een stad optimaal te leren gebruiken.»

Minder in de file

Volgens de architect moeten we het wonen daarom niet als een alleenstaand gegeven zien, maar als slechts een onderdeel van ons leven. Zijn gebouwen zijn geen woontorens, maar 'plaatsen' die naast appartementen ook kantoren, hotels, winkels en publieke ruimtes omvatten. «Door verschillende aspecten met elkaar te verweven, wordt het aantal nutteloze verplaatsingen fel teruggedrongen. Zo

verlies je minder tijd en wordt ook het fileprobleem voor een stuk opgelost.» Naast het variëren in functies, speelt De Smedt in zijn projecten met volumes. Geen enkel ontwerp vormt een gesloten geheel. Het zijn allemaal uitnodigende gebouwen die zin geven om er te wonen. «Minstens even belangrijk als wat je bouwt, is wat je niet bouwt. Die lijn kan doorgetrokken worden naar de volledige stad en zelfs erbuiten. We moeten onze levens juist zo veel mogelijk in steden concentreren om daarbuiten de diversiteit in stand te houden en het voortbestaan van de natuur niet in gevaar te brengen. Voorwaarde is dan wel dat het leven in de stad zo aangenaam mogelijk wordt gemaakt. Daarom is er nood aan openheid en een groot ruimtegevoel. Voldoende groen speelt daarbij een cruciale rol. Een natuurlijke omgeving doet ons goed en daarom vind ik het niet meer dan logisch om niet alleen parken en tuinen op de begane grond aan te leggen,

maar ook in de lucht. Bouwtechnisch kan dat perfect en het is ook veel leuker om op groen uit te kijken dan een betonnen toren.»

Wonen boven de weg

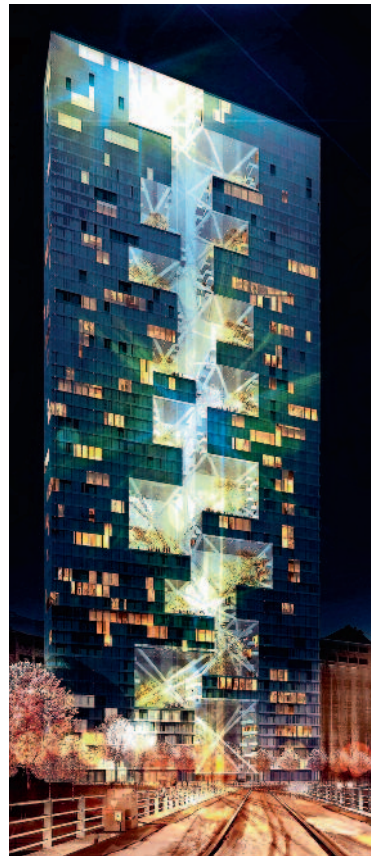
Even opvallend als de parken in de wolkenkrabbers zijn de ontwerpen van gebouwen die boven wegen worden gebouwd. «Ik krijg vaak te horen dat zo iets spectaculair is, maar ik haat dat woord omdat het absoluut geen doel is. Voor mij is zo'n constructie gewoon de oplossing om zo efficiënt mogelijk te bouwen. Infrastructuurwerken kosten handenvol geld. Door er ook gebouwen aan te koppelen, kan er geld uitgespaard worden, kunnen de twee samen gerealiseerd worden en gaat alles sneller, wordt de ruimte optimaal benut, is de impact op de omgeving kleiner...» Vraag is hoelang het zal duren voor we de eerste van zulke gebouwen bij ons zullen zien. «In

het buitenland heb ik al meerdere realisaties, maar in België moeten we eerst af van de overvloed aan regels. Neem bijvoorbeeld de energienormen. Daardoor gaat het helemaal de verkeerde kant op omdat we verplicht worden om huizen te bouwen die op gevangnissen lijken. Het is ook moeilijk om stappen vooruit te zetten zolang projecten worden afgekeurd omdat ze één verdieping hoger zijn dan het gebouw met verschillende functies en tuinen voor het Onthaalplein in Evere, waar ik opgroeide. Het toonde goed aan hoe het ook kan, maar helaas haalde ik de opdracht niet binnen.» Het politiekantoor in Berchem is voorlopig het enige project van De Smedt in België. Maar daar kan snel verandering in komen. Meer info: www.jdsa.eu

Boven: de Mikado-torens die Julien De Smedt ontwierp voor Wuhan, bij Shanghai. «De gebouwen combineren tal van functies: wonen, werken, winkelen en openbare ruimte.»

Onder: binnen heb je absoluut niet het gevoel in een 'woonblok' te leven. Er is volop ruimte en licht, en bewoners kijken uit op groene parkjes.

De 'Park Tower' in Montréal: de twee gebouwen zijn met elkaar verbonden door middel van groene 'uitsparingen'.

nu al mogelijk

✓ Om de langetermijndoelstelling om de CO₂-uitstoot met 80% te beperken, moet ons volledige woonbestand nieuw gebouwd of drastisch gerenoveerd worden tegen **2050**.

✓ Ons land scoort ook minder dan het West-Europese gemiddelde wat betreft het aantal woningen per 1.000 inwoners: **465 tegenover 493**.

HET ANTWOORD OP DE KLIMAATOPWARMING

Drijvende steden en groendaken

De bevolkingsexplosie zal in de eerste plaats opgevangen worden door grotere gebouwen in de steden, maar er kan ook uitgeweken worden naar het water. So- wieso zullen er op langere termijn meer drijvende huizen komen door de stijging van het zeeniveau. En wie anders dan de Nederlanders kunnen ons tonen hoe we zullen wonen?

Architecten Bob Ronday en Max Winkel- aar hebben met Watergaten een concept bedacht waarbij een grote betonnen bak van 12 bij 12 meter in het water wordt geplaatst. «Zo ontstaat vanbinnen een zo- genaamd 'watergat', een nieuwe ruimte waarin gebouwd kan worden. De bak wordt dus niet dichtgebouwd, het huis komt erin te staan zodat er rond de woning plaats overblijft om een tuin aan te leg- gen», vertelt Ronday.

«De slaapkamers bevinden zich beneden, net als de tuin. De betonnen bak biedt pri- vacy, houdt de wind tegen en zorgt ervoor dat de kinderen veilig kunnen buitenspe- len. In het gedeelte dat boven de bak uit- steekt, worden de leefruimtes ingericht. Ze bieden een spectaculair vergezicht op het water. Iets waar je ook van kunt genie- ten op de terrassen aan de keuken en op het dak.»

Ruimte bij de vleet

Omdat de bebouwbare oppervlakte op het water immens is, hoeft er niet bespaard te worden op ruimte en hebben de huizen een bewoonbare oppervlakte van 115 tot 195 m². Het concept van Watergaten kan vandaag al uitgevoerd worden: in rivieren, in overstromingsgevoelige gebieden, op stadswateren, op zee... Het is alleen nog wachten op een aanpassing van de wet. Het bedrijf Dura Vermeer heeft al twee projecten met drijvende woningen gereali- seerd die weliswaar iets minder specta- culair ogen dan de huizen van Watergaten,

**DE BEBOUWBARE
OPPERVLAKTE OP
HET WATER IS IMMENS.
ER HOEFT NIET
BESPAARD TE
WORDEN OP RUIMTE**

BOB RONDAY, WATERGATEN

en nu heeft het bedrijf ook een ontwerp klaar om een volledig stadsdeel op water te ontwikkelen in Rotterdam. «Daarvoor hebben we ons gebaseerd op twee vaststel- lingen», zegt woordvoerder Glenn Metse- laar. «Enerzijds is er een groeiende behoef- te aan woningen, anderzijds zien we de ha- ven steeds verder wegtrekken uit de stad. Er is dus een groot potentieel om nieuwe huizen te bouwen, alleen kan dat niet op de traditionele manier gebeuren omdat we met wisselende waterstanden te maken hebben.»

Drijvende huizen die mee fluctueren met het waterniveau vangen dat probleem op.

Een ontwerp van JDS Architects voor een flatgebouw met groendak aan het Onthaalplein in Evere. Groendaken zullen nog veel vaker opduiken in de stad, omdat ze een buffer vormen voor water en warmte.

«Je kunt dus niet meer aan de 'foute' kant van de dijk wonen, want bij dit type wonin- gen is er hoegenaamd geen gevaar dat alles onder water komt te staan», aldus Metse- laar. «Het is zo goed als zeker dat we ook bij ons van die drijvende huizen te zien zullen krijgen, want er is al meermaals verkondigd dat het opheffen van de dijken vrijwel onbetaalbaar is.»

De warme stad

Overstromingen zijn niet de enige klima- tologische veranderingen waarmee we te maken zullen krijgen, want de opwarming van de aarde zal periodes van hittegolven veroorzaken. Stadsbewoners zullen daar het meeste last van hebben aangezien de temperatuur er een aantal graden hoger ligt dan erbuiten. Dat is onder meer het ge- volg van de bestrating en vele donkere dak- bedekkingen die de zon absorberen. Alleen nog bleke daken installeren die de zon re- flecteren, is een mogelijkheid, maar groen- daken zijn een veel betere oplossing. Die houden het water vast dat tijdens warme periodes verdampt, wat een afkoelend ef- fect teweegbrengt. De bomen vormen ook een schuilplek tegen de zon. En zelfs tij- dens periodes van hevige regenval bewij- zen groendaken hun nut, want zo vermin- deren ze de enorme hoeveelheid water die de rioleringen in korte tijd te verwerken krijgen en vaak niet kunnen slikken.

De huizen van Watergaten zijn omgeven door beton, waardoor schommelingen in de waterstand geen schade kunnen aanrichten.

DRAAG DE JUWELEN VAN JOUW FAVORIETE CELEBS!

YOLO-ring
YOLO

Jaloers op de onbereikbare look van de celebs? Steel 4 weken lang ongestraft de stijl van de grootste sterren met Joepie. **Nu woensdag: de YOLO-ring** van Rydel Lynch die onze trendwatchers al maandenlang de ogen uitsteekt. Je krijgt hem nu bij Joepie voor maar € 2 extra, want: YOLO!

NU WOENSDAG BIJ

JOEPIE